

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - - - - 12 fillér
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

február 4. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi s anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

„Közművek igazgatósága”.

„Városok fölségítése” című multkori vezető cikkünkben egy *egészséges városi politika* feladatát és célját vázolván, rámutattunk arra az utra, melyen haladva a városok *rendszeres* fejlődése, kulturális és gazdasági előrehaladása biztosíthatónak látszik.

E cikkkel egyidejűleg jelent meg a fővárosi lapokban az a javaslat, melyet a városok háztartási ügyeinek rendezése tárgyában a városok országgyűlési képviselői által kiküldött bizottság állított össze. Ennek a javaslatnak legfontosabb része az, hogy szervezzünk egy külön autonóm bizottságot, *közművek igazgatóságát*, mely a nagyobb előrelátást igénylő feladatok megoldását végezze — kormányfelügyelet és irányítás mellett. A javaslat szerint ennek a közművek igazgatóságának fő feladata lenne a városi üzemek bevezetése és nagyobb közművek létesítése a közegészség, városrendezés, közlekedés, stb. céljaira.

Mindenesetre nagy érdeme a javaslatnak, hogy fölismerte a városi üzemek és közművek fontosságát és nagy érdeme az, hogy beismerte e fontos feladat megoldására javasolt szervezet gyöngeségét az által, hogy ezt a fővárosban élő és általános elégedetlenségre működő szervezetet, az u. n. közművek tanácsát nem mervén nevében szólítani, „*közművek igazgatósága*”,-ra elkeresztelte. De nevezük bármiként, ez egy halva született eszme, egy életetlen szervezet, mely amint a főváros fejlődésére is bénítólag hat, még nagyobb kerékkötője lenne a vidéki városok fejlődésének. Intézmények, közművek létesítéséhez, üzemek vezetéséhez sem a választás, sem a kinevezés nem kvalifikál; a feladatok helyes megoldását sem a bizottság autonómiája, sem a felsőbb kormányirányítás nem biztosíthatja; hanem — mint azt mult heti cikkünkben már fejtegettük — első sorban a városi műszaki szolgálat átszervezése úgy, hogy hivatása magaslatán álló városi mérnöki kar nevelődjék.

Hallottunk hangokat, melyek szerint a városi mérnökök egy státusba foglalása sértene a városok autonómiáját, mert a város nem rendelkezhetnék az állami mérnökökkel. Ez azonban nagy tévedés, mert a városi műszaki ügyek

ellátására kirendelt állami mérnöknek a tvh. bizottság, a tanács és a polgármester csakugy felettes hatóságát képezné, mint most. A különbség csupán az, hogy munkája műszaki szempontból is szakszerű elbírálás alá esnék.

A mai szervezet mellett nincs a városnak más garanciája, mint mérnökének lelkiismeretessége, a műszaki szolgálat államosítása esetében garancia volna a kar szakképzettsége is.

Lássuk, hogy ezzel szemben mit nyújt az országgyűlési képviselők által javasolt közművek igazgatósága? A javaslat szerint ez egy autonóm szervezet volna; mert — úgy mond a javaslat — „*a városok fejlesztésére irányuló és magasabb látókört föltételező alkotásokat nagyon sokszor meggátolja az egyes városok képviselőtestületeiben tapasztalható kicsinyeskedés és a viszonyok téves megítélése*”. Szükség van tehát egy olyan szervezetre, mely a képviselőtestülettől függetlenül intézheti a város legéletbevágóbb ügyeit. És a javaslat még „*városi alapot*” is teremt, hogy a közművek igazgatóságának a városatyáktól függetlenül módja legyen közművek alkotásához.

Ehhez alig kell kommentár.

Aki csak valamennyire ismeri a községi szervezetet, megértheti, hogy a közművek igazgatósága autonóm szervezetével nem jelentene egyebet, mint a városok autonómiájának a jelentéktelen városi ügyekre korlátozását, hogy „*a magasabb látókört igénylő alkotásokat a képviselő testület kicsinyeskedése meg ne gátolhassa*”. Ehhez a szervezethez, a városok autonómiájának ehhez a redukciójához, mi — az autonómia őszinte hívei — hozzá nem járulhatunk. Viszont abban, hogy a városi mérnökök egy státust képezzenek, sérelem egyáltalán nincs. Ma sem képviselőtestület választja a város mérnökeit, hanem a kormányt képviselő főispán, de azért az életfogytiglan kinevezett városi mérnök legalább is szolgálja olyan jól a várost, mint a választott mérnök vagy más tisztviselő.

Az autonómia szempontjából tehát a mérnöki kar egy státusba foglalása föltétlenül föltette áll a közművek igazgatósága autonóm szervezetének.

Voltaképen azonban a városok fölségítését nemcsak politikai szempontból kell felfognunk, hanem első sorban a szándékolt fölségítés szempontjából.

Az országgyűlési képviselők szerint a képviselőtestület látóköre szűk, megítélése téves, azért van szükség a közművek igazgatóságára. Nagyon sajnáljuk, hogy az országgyűlési képviselő urak nem magyarázták ki, hogy miért szűk látókörü a képviselő testület és miért nem lesz az az autonóm bizottság, a közművek igazgatósága? Hogy gondolják a képviselő urak biztosítani azt, hogy a szűk látókörü képviselőtestület európai nivón álló autonóm bizottságot alakítson? De nem folytatjuk kérdéseinket, csupán két példával kívánjuk illusztrálni, hogy az országgyűlési képviselő urak tévesen ítélik meg a viszonyokat. Az egyik példa a *fővárosi közművek tanácsa*. Még nem hallottuk, hogy valaki annak az intézménynek működésével meg lett volna elégedve. Nincs tudomásunk róla, hogy ez az autonóm bizottság a főváros fejlesztésére „*magasabb látókört*” föltételező alkotásokat produkált volna. A másik példa *Ujvidék szabad kir. város képviselő testülete*. Amióta a mai kormányzat áll a városi adminisztráció élén, sem „*kicsinyeskedést*”, sem „*a viszonyok téves megítélését*” ennek a képviselőtestületnek részéről tapasztaltuk. Minden javaslatot, mely a város fejlesztésére napirendre került, helyesléssel és örömmel fogadott; a modern intézmények sorozata a megvalósulás küszöbén áll. Sem a magasabb látókör tehát nem az autonóm bizottságok privilegiuma, sem a kicsinyeskedés vádjával nem illethetők a képviselő testületek. Hogy a viszonyok még sem tartanak lépést a korrall, annak egyedüli magyarázata az, hogy a mai szervezet és különösen a műszaki szolgálat mai szervezete mellett a képviselőtestületek elé kerülő javaslatokat általában nem jellemzi a magasabb látókör, mert csak szerencsés véletlen, hogy a mai szervezet mellett egyik másik városban az ügyek intézése hivatásos kezekbe kerül.

De nem rójuk föl az országgyűlési képviselők hibáit, hogy a városok fölségítését célzó javaslatokban a közművek célszerű létesítésének előfeltételeit tévesen ítélték meg, mert hiszen arra nem az országgyűlési képviselők a hivatottak.

Az országgyűlési képviselők javaslatában igen fontos tétel még az, amely a közüzemek házi kezelésére vonatko-

BOGDÁNY

ÉS TÁRSA

UJVIDÉK,
 Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dalnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

MENNYASSZONYI KELENGYE

szükségleténél sziveskedjék **KRON KÁROLY FIA** céghez **UJVIDÉKEN** fordulni, ahol minták és költségleírányzatok szives rendelkezésére állanak.

zik. Ezzel a kérdéssel külön cikkben fogunk foglalkozni, annál is inkább, mert egyik fővárosi lap *Ujvidék* város eljárását a *villamos művek* létesítése ügyében igazságtalan kritikával illette.

A függetlenségi kör.

Az ujvidéki függetlenségi kör választmányát Juhász Jenő köri elnök kedd délutánra gyűlésbe hívta össze. Ezen egybehívás több választmányi tag felkérésére történt, akik egyrészt illetékes helyen, illetékes helyről akartak felvilágosítást kapni azon tendenciózus híresztelések felől, melyek a vasárnapi tisztújító közgyűléssel kapcsolatban a közönség körében terjesztettek, másrészt akik a kört egyéves fennállás után közelebb kívánták hozni valódi feladatának teljesítéséhez: segítségére lenni szülőjének, az ujvidéki függetlenségi pártnak a függetlenségi elvek szolgálatában.

Örülünk, hogy ez a választmányi ülés megtartatott; örülünk, hogy így folyt le. De végtelenül sajnáljuk, hogy ez csak választmányi ülés volt. Hogy azon csak a választmányi tagok vettek részt és nem volt ott a polgárok összesége, mely immár megállapíthatóan döntetlen egységben és tántoríthatlan bizalommal kíséri igaz vezérének tevékenységét. Igazságokat hirdettek ott, melyek megszívlelésre szolgálnak; elveket lefektettek, melyeket szolgálni természetes kötelessége vezérének és közkatonáinak egyaránt, hogy itt Ujvidéken a függetlenségi párt a maga egységes és osztatlan hatalmát ne csak megtartsa, de erősítse is.

Két kérdés uralta a napirendet: az egyik a felekezetieskedés vádja, melylyel többen illették a köri vezetőséget és melynek következményének vélték a választás eredményét: a másik az a kívánság, hogy a kör találjon utat és módot, hogy mint szerv működhesse a függetlenségi párt rendelkezési alapjára befolyó összegek kezelésénél.

Ami az első kérdést illeti, az összes illetékes faktorok kijelentették, hogy az ujvidéki függetlenségi párt létérdeke ellen dolgozik, aki a már meglévő együttes működést felekezeti kérdések felvetése által megzavarja. *Balla Aladár* drtól *Juhász Jenőig*, mindegyike a felszólalóknak hangsúlyozta a felekezeti béke szükségét és akiket meggyanusítottak, hogy a választás alkalmával őket a felekezeti szempont vezérelte, a legerélyesebben utasították vissza ezt a vádat. És a közhangulatnak megfelelő volt így az az egyhangulag — Juhász Jenő kivételével — elfogadott indítvány, hogy a kimaradt három választmányi tagnak bizalom szavaztassék.

A másik felvetett kérdés: a kör mint szerv működik a függetlenségi párt számára alakítandó rendelkezési alapnál, melyből a függetlenségi pártnak időközönként felmerülő agitatorius vagy egyéb kiadásai fedeztessenek. Felvetett indítvány kapcsán *Szalay Lajos* kir. tanácsos formulázta a javaslatot, melyet hosszas vita után szinte egyhangulag — ismét csak Juhász Jenő és Ludwig József kivételével — elfogadtak.

Ennek a két kérdésnek kapcsán, illetőleg ennek a két kérdésnek illetékesen való elintézéséből következett azután a harmadik — felelet: *Juhász Jenő* köri elnök a választ-

mány által történt ismételt leszavaztatásából szükségesnek látta levonni a konzekvenciát és lemondott a köri elnökségről. Igen helyesen látta ő maga is a felhangzott bizalomki-jevezésekben a bengáli fényt, hogy visszavonulása legalább rövid időn keresztül megvilágíttassék. Lemondását ismételtlen fenntartotta és bejelentette, hogy azt írásban is be fogja nyújtani.

Napirenden és az előtérben ezek a kérdések voltak; el is intéztettek annak rendje és módja szerint. De itt tulajdonképpen nem erről volt szó. Itt egy küzdelem akaródzott lenni, mely eldöntetett már akkor, mikor megkezdődött. A háttérben két nagy kérdés állott, melyre ennek a választmányi ülésnek lefolyása mesésen adta meg a választ. Itt arról folyt a vita: a függetlenségi pártnak eddigi egységes és dicsőségteljes vezetése helyébe kerülhet-e az az elv: hogy államot képezhet valaki az államban? Itt arról folyt a vita: az ujvidéki viszonyok mellett nem forog-e kockán a függetlenségi párt léte, ha megtűrjük, hogy az eddigi egységes vezetés helyébe, mely vezetésnek az ujvidéki függetlenségi párt többsége, függetlenségi főispánja, képviselője, törvényhatósága köszönhető, hogy ennek a vezetésnek helyébe egy szétszórt, ki nem próbált intézés lépjen, amelynek esetleg lehet bizalmat előlegezni, de amely iránt kifejtett működés után bizalommal már nem lehetünk. Az volt tulajdonképpen a felvetett kérdés — és azért volt egyhangú a válasza: — akarjuk-e a ma meglévő, együttműködésből származó hatalmunkat, vagy egyének miatt kétes eredményekkel járó kockázatos küzdelembe bocsátkozunk? Az egész választmányban Juhász Jenő az ő külön véleményével egyedül maradt. Magára nézve ennek a konzekvenciáját levonta.

Helyesen tette, hogy levonta Mert ha még meg is volt egyesekben az meggyőződés, hogy nem jó hatással volna a pártra, illetőleg körre, ha személyes kérdések felvetésével és megvitatásával meggyöngyítjük erőnket. elhalt ez a vélemény abban a pillanatban, mikor egy Juhász Jenő szájából egy öt markánsul jellemző kijelentést hallottak. A párt költségeinek fedezéséről volt szó és itt hangzott el Juhász ur szava: Nyuljon a lábujja zsebébe a pártelnök. Elhangzott ez a mondas, csend támadt, az emberek összenéztek és ezekben a találkozó tekintetekben benn volt a kérdés: ez legyen a mi körünk elnöke?

Nem, nem lehet. Az ilyen kifejezésekkel, az ilyen képességekkel lehet valaki Hód-sághon vezető, ahol talán még azt az állást nézik, melyet valaki betölt. De hát Ujvidék nem Hód-ságh. Itt nem egy állást, hivatalt választanak elnökké, hanem egyéniséget. Egyéniség, melyben legyen képesség, legyen tapintat, modor arra, hogy a mi hűséges embereinket vezesse minden személyes tekinteteket félretéve azon az uton, melyen félrelépés nélkül igazán kipróbált vezetés mellett haladt.

Juhász Jenő érezte az ő helyzetének fontosságát, félreállt, okosan tette. Kivonul a vezetésből és vele kivonult onnan az a hangulat is, melyet ő akart ott meghonosítani, de a melyet elnyomtunk és kipusztítottunk akkor, mikor először mert jelentkezni. Elmegy ez a hangulat és jön helyébe a régi: a füg-

getlenségi pártnak régi becsületos együttérzése, testvéri szeretete a küzdelemben, békés megértése a harcban és a pihenés napjaiban, ott marad továbbra is tántoríthatlan bizalmunk a vezetés iránt. Ezzel a szellemben hisszük, tér majd be az új hajlékba az, akit mi tartunk méltónak a függetlenségi kör elnöki székére, aki annak dísz ad: *Szalay Lajos*.

HIREK.

Az új táblaelnök üdvözlése. Kray István, a szegedi kir. itélőtábla új elnöke jan. 30-án tette le a tábla teljes diszülésében hivatalos esküjét s nyomban elfoglalta hivatalát. Az új elnök üdvözlésére az ujvidéki kir. törvényszék részéről Csarsch Dezső tszéki elnök és Szabó Imre, Dr. Zoltán Gy. tszéki bírák e hó 1-én utaztak Szegedre.

Előléptetés. Tibor Mihály posta és távirtda felügyelő, az ujvidéki postahivatal közkedvelt főnöke a VII. osztályba posta- és távirtda főfelügyelővé neveztetett ki.

Lövészegyleti közgyűlés. Az ujvidéki polg. céllövészegyesület e hó 2-án tartotta a tagok élénk részvétele mellett 119. évi rendező közgyűlést, melynek Szalay Lajos kir. tanácsos főlovászmester által történt megnyitása után Derner Lipót és Mitterling Rezső jegyzőkönyv hitelesítőknél választottak. Ugy az évi jelentés, mint a számvizsgálók jelentése tudomásul vétetvén, Geiger József korelnök elnöklése alatt megjettett a tisztviselők választása, melynek eredményeképp egyhangulag főlovászmester lett: Szalay Lajos kir. tanácsos, lövész-mesterek: Witz Ferenc, Tausch János, titkári: Dr. Piukovich Sándor, ügyész: Dr. Horváth Géza, zászlótartó: Schubert Rezső, serlegapród Gausz Fábrián. A lövésztanács tagjai lettek Beck K., Drach M., Derner L., Ernst M., Fischer J., Horváth István, Hesz Fr., Hirschenhauser Benő, Ivkovits Gy., ifj. Jójárt János, Ivancsevit G., Kiss A., Krevesits J., Lovrekovits F., Mitterling R., Ott J., Róth R., Stöy V., Schaner Gy., Schirschinger V., Tickmayer A., id. Zanbauer Á. és ifj. Zanbauer Á. Számvizsgálókká választottak Dorosnyák B. és Urbán I. A m. évi összes bevétel 5743 k. 50 f., a kiadás 6243 k. 61 f., készpénz maradványa 530 k. 02 f. Az összes tagok száma volt: 358. Mint minden table d'hotenak, úgy ennek a

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, a mely a SCOTT féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek ép oly rózsás és viruló arc-színt kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok általánosan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió

használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

3-4 Kapható minden gyógytárban.

közgyűlésnek is meg volt a frommageja. Megfelelő giardinettokról is történt akaratlanul gondoskodás, a hozzávaló cukorkákat azonban nem a nagysurányi cukorgyárban, hanem Prerauról vagy Rohrbachból szerezték be. Idyllikus kép. A közgyűlésnek vége és hirtelen Gerich István barátunknak, a városatyajelöltnek van még valami mondanivalója. Igaz Gyertyaszentelő ünnepe van és valamint a medve felébred és nézi, jó lesz-e felébredni, vagy vissza kell feküdni, úgy tért előtérbe a pangermán gondolkodás mérges medvéje, de úgy tudjuk ismét vissza kell feküdni. De hogy a krónikás hiven őrizze meg tisztét, gyertünk sorba. Gerich István interpellál. Pro primo gravamen, hogy a lövészegyesület a „Frohsinn“ egyesületnek 50 koronáért adta ki az egyleti helyiségeket zászlószentelésének két napi ünnepe alatt, míg a „Contraverein“, amelyről csak utóbb sült ki, hogy a „függetlenségi kör“, egy délutáni szórakozása alatt 20 koronát fizetett csak, pro secundo, miért van a jelentésben, hogy sokan az intelligens publikumból nem tagjai az egyesületnek, hiszen ebben a „Bürger“-ek nem szerepelnek. Mintha nem volnának a polgárok is intelligensek, pro tertio, miért nyomtatták ki a Szilveszter-esti műsort csak magyarul, pro quarto miért rendezik a mulatságokon magyarul a négyest. Szerencsére csak rövid ideig képzeltük magunkat Göttingában, vagy Aschachon, kellő értékére szállította le az indítványt Szalay Lajos elnök, aki midőn egyrészt kijelentette, hogy a lövésztanács hazafias szelleméhez szó sem fér, másrészt a dolog érdemleges elintézését a legközelebbi lövésztanács ülésére tartotta fenn. A lövésztanács mindenesetre nem késik sokáig a megfelelő válasszal, de addig is az indítványtevő belátta, hogy a „Rückwärtskonzentrierung“ elvét kell vallania. Tempi passati! A polgárok józan része tudja, hogy a Schulverein magasztos hivatásának megfelelő elvekkel fellépni, ma már nevétség, mert Magyarországon az ilyen elvek hirdetésével úgy vagyunk, mint a telhetetlen békával, amely a gazdagokat akarta utánozni és ebbeli törekvésében felpukkadt. „Wer'st net aufgestiegen, wer'st net abigefallen“.

Tűzoltó bál. Önök tűzoltóink bája évről-évre nagyobb látogatottságnak örvend s kezd a régi tűzoltói bálók magas nivójára emelkedni. Az önök tűzoltóink iránt városszerte uralkodó meleg rokonszenvnek, az egyesület közhumán működése iránti osztatlan elismerésnek tekintjük azt az élénk részvételt és érdeklődést, melyet a város lakossága a hó 1-én tanúsított, midőn állás és rang, nyelv és felekezet különbsége nélkül oly nagy számban jelent meg a közönség, hogy az Erzsébet termet zsufolásig megtelve, szűknek bizonyultak. Nemesak a tűzoltók és hozzátartozóik, nemesak a szoroson vett polgári elem jelent meg nagy számban, de képviselve volt a község hadsereg Reimann őrnagy, Wykopal százados, Kirchner hadnagy által, a vm. tűzoltó szövetség Szigety István szöv. alelnök, Tóth Ernő titkár és Czeisel J. sz. parancsnok, Topolya pedig Dr. Cziráky Gábor parancsnok, Takács segédtiszt személyében, és résztvett — amit első helyen kellett volna említeni — Dr. Balla Aladár főispán, Dr. Demetrovics polgármester, ifj. Jójárt főkapitány kíséretében, a törvh. bizottság nagyszámu tagjai mint ilyenek a szorosabb értelemben vett értelmiség előkelői közül igen sokan. A tűzoltói jelvényekkel, szerekekkel és zászlókkal ékesen díszített nagy és kis terem ritka fényes képét nyújtotta az igazán fényes sikerű bálnak.

Pont fél 9 órakor jelent meg kíséretével Balla főispán, kit a bejáratnál a rendező bizottság élén Zanbauer parancsnok fogadott és üdvözölt. Főispánunk a fényes közönség keltette első benyomástól is kellemesen érintve, a jelenlevők élénk üdvözlése és a katonai zenekar magyar indulója mellett vonult a terembe, hol egymásután sereglettek köréje és üdvözlésére nagyszámu barátai, ismerősei és tisztelői. A főispán fogadtatása után kezdődött a tánc, mely kitartó hévvel, tüzes lelkesedéssel reg. 5 utánig tartott. Vig hangulat, jó kedv, igazi jó mulatás érzése uralgott a teremben s mondhatjuk, hogy ez a tűzoltó bál minden tekintetben, erkölcsileg-anyagi fényesen sikerült, minek jeléül a közönség kis része csak jóval éjfél után kezdett oszladozni, maga főispánunk is, jóllehet ugyanakkor teaestélyre volt hivatalos, 11 órakor távozott — a tűzoltók és a közönség lelkes éljenzése között. Derék tűzoltóink büszkének lehetnek a közönség ilyeténképi elismerésére és báljuk ritka fényes sikerére.

Helyreigazítás: Lapuk mult számában az ujvidéki takarékpénztár közgyűlési meghívójában szedés folytán közgyűlési határnapul 1909 február 11 e került be. A közgyűlés 1909 február hó 14-én lesz megtartva, ennél fogva a részvényesek az alapszabályok értelmében 1909, február hó 6-ig bezárólag helyezhetik letétbe részvényeiket.

Új ügyvédi iroda. Dr. Bruck Géza ügyvéd a kenyér u. 33. sz. házban e hó 1-vel ügyvédi irodát nyitott.

Felolvasás. Vasárnap jan. 31-én a közönség ismét színtől tölthette meg a főgimnázium dísztermét a D.M.K.E. ötödik ismeretterjesztő előadása alkalmával. Ezuttal Dr. Benisch Arthur értekezett a Balkán-kérdés történeti fejlődéséről. Talpraesett bevezetés után visszament a Balkán-kérdés forrásához ismertette a Balkánon levő államok helyzetét, a multban a hatalmak álláspontjával kapcsolatban, részletesen kiterjeszkedett a Balkánon történt legújabb eseményekre és előadását élénk kulturtörténeti ecsetelésekkel tette vonzóvá Minden tekintetben rászolgált a sűrűn megnyilvánuló tetszésnyilvánítására.

Halálozás. Baics Vladimir, az ujvidéki kir. törvényszéknek évtizedeken keresztül buzgó és lelkiismeretes tisztviselője hosszas szenvedés után e hó 1-én meghalt. Az elhunyt becsületos jellemével és kedves modorával mindazoknak rokonszenvét megnyerte, akikkel akár hivatalos érintkezésben, akár a magánéletben összeköttetésben volt és így elhunytá mindenfelé részvétet keltett. Impozánsan nyilvánult meg ez a részvét temetésén, melyen óriási közönség között megjelent a kir. törvényszék, járásbíró és ügyészség küldöttsége; de ott voltak igen sokan az ujvidéki ügyvédek és kartársai közül is. Az elhunytban Baics Lázár dr. ügyvéd és Baics Izsó főgimn. tanár édes atyjukat gyászolják.

Kaszinó csütörtöki esték. A Magyar Kaszinó vigalmi bizottsága értesíti a kaszinói tagokat és az estélyek iránt érdeklődőket, hogy a mai csütörtökre, 1909. évi február 4-ére tervezett családi est elmarad, mert a fenti nap körül sűrűn tömörülnek egyéb mulatságok és szórakozások. A legközelebbi családi estély csütörtökön, 1909. február 11-én; az estét megnyitó felolvasó nevét és a felolvasás tárgyát a február 7-iki lapszám közli. Buffet felállítására iránt intézkedés történik.

Eljegyzés. Weisz Lajos, a bécsi Kollowrater cég beltágya eljegyezte Steinbach Irénkét.

Hangverseny. Az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium ez év február 13-án a Mayer Szálló Vigadótermében az ifjusági segítőalapok javára hangversenyt rendez, melyet tánc fogkövetni.

Közgyűlés. Vasárnap délelőtt volt a „Katholikus olvaóköri“ nek hetedik rendes közgyűlése, a tagok élénk részvétele és általános érdeklődése mellett. Geiszler József ügyes elnöki megnyitója után Gály József szép szavakban terjesztette elő az évi jelentést. A körnek van 204 tagja, pénztári maradvány 290 korona, felolvasásokat tartottak a lefolyt évben Barys Viktor, Geiszler József, Dr. Piukovich Sándor, Kardos Miksa, Gály József és Dr. Wágner Károly. A pénztárnoknak a felmentvény megadatott, a közgyűlésből kifolyólag üdvözlő távirat küldetett Dr. Városey Gyula kalocsai érsek, köri védnökhöz és a választmány Szirmay György, Barys Viktor és Almásy József tagokkal nyert kiegészítést, titkár helyettesnek pedig Gógös A. választott.

Legfinomabb csemege-különlegességek, folytonos ujdonságok Wagner testvéreknél Ujvidéken.

Nyilt-tér.

Ne most alaposan megmondtam a véleményemet, és most hallgasson meg még egy jó tanácsot is: Ha mégegyszer meghül, a gyógyszerárban, drogáriában vagy ásványvízkereskedésben vegyen azonnal egy skatulya szodeni ásványpasztillát. Ez a valódi Fay-félt; ezt használja utasítás szerint és akkor nem történhetik meg önnel újra, hogy napokig otthon kell ülnie. Egy skatulya ára csak 1 korona 25 fillér, de utánzatot határozottan utasítson vissza.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zanbauer Ágoston.

T. c.

Tisztelettel tudatom, hogy

ügyvédi irodámat

a mai napon Ujvidéken, a Kenyér utca 33. számú házában megnyitottam.

Ujvidéken, 1909. február 1-én.

Dr. BRUCK GÉZA,
ügyvéd.

Szives tudomásul.

Van szerencsém igen tisztelt veövím, valamint a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy *cipészműhelyemet* a főtérről a II. Rákóczi Ferenc 29. számú házba, Flatt-utca sarkán, helyeztem át.

Tisztelettel
Fischer Konrád,
cipész-mester.

1-3

Vigyázz! Sok értéketlen utánzatot kínálnak...

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

fényt adja
a bőrt puhán és
egészen tartja.

Közzétett határozottan Globin-t
Fritz Schultz jun. A. G. Gyárából.

Szép utcai lakás, esetleg üz-
lethelyiségnek is alkalmas. II.
Rákóczi Ferenc-ut 41. sz. alatt
kiadó.

Feltűnően szép, jó, elegáns és olcsó!
Teljes kávéházi, szállodal és minden egyéb berende-
zéseket legjobban vásárol

BRUMMEL TESTVÉREK

ajánlanak megnyitni és óriási választékú fa-, vas-, réz- és
kártyás-butortermekben

UJVIDÉKEN, KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.

az örmény-templom mellett.

Bátrak vagyunk Ujvidék és környéke n.
é. közönségének figyelmét új vállalatunkra fel-
hívni, egyben arra kérni, hogy szükséglete
esetén első sorban is terméinket — **vételkény-
szer** nélkül — meglátogatni sziveskedjék. Ösz-
szeköttetések a világ elsőrangú gyáraival
azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy nagy-
rabesült vevőink legmesszebbmenő igényeit
is kielégíthetjük. Továbbá szíves tudomásul
szolgáljon, hogy nagy súlyt fektetünk **kártyos-
és díszítő-munkáinkra.**

Teljes hálószoba berendezés készletben:

2	fényezett szekrény
2	ágy
2	éjjeli szekrény
1	mosdó állvány
1	tükör kerettel
4	szék
1	asztal

Az egész készlet csak 137 forint.
Rendelések és javítások pontosan eszközöltek
és házhoz szállíthatók.

A n. é. közönség b. pártfogásáért esedezve,
maradunk kitünő tisztelettel

3-52

Brummel Testvérek.

Elvünk: Nagy forgalom, kevés haszon!

Kifözde! Kifözde!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
beesés tudomására hozni, hogy folyó évi feb-
ruár hó 1-én helyben, II. Rákóczi Ferenc-ut
67. szám alatt

kiföldét

ebéd- és vacsorára nyitok.

A n. é. közönség szíves pártfogásáért
esedezve, vagyok mély tisztelettel

4-4

özv. Kantner Károlyné.

Nagy lakás,

mely 7 szobából, konyhából, fürdő-
szobából és összes mellékhelyiségekből
áll, f. é. május hó 1-től kiadatik.

Fővilágosítással szolgál a háztulaj-
donos.

IVKOVITS NIKOLA,

3-4

Duna-utca 10.

Tessék figyelni!

Nem okvetlenül szükséges sokat fizetni egy óráért,
hogy jól és pontosan járjon, mert

FISCHER M. mű-órásnál Ujvidéken

II. Rákóczi Ferenc-ut 20. szám alatt

Minden óra pontos javítása,

ha valamely része nem hiányzik **90** krajcárba
kerül. — Az általam javított óráért **K 1.80**
3 évig jótállok. — Biztosítom t. megbízóimat, hogy
kellő vigyázat mellett órája igen sokáig jól fog járni.

UJDONSÁG!!

Egy remek szép betűsgyűrű 1.80.

Raktáron tartok igen szép aranyozott és valódi amerikai *dublé* női- és férfi
ékszereket hámulatos olcsó árért

tisztelettel

Fischer M. mű órás.

MEGHIVÓ.

Az „Első ujvidéki magyar előlegezési egyesület”
folyó évi február 21-én délelőtt 10 órakor egyleti helyiségében tartja a
41-ik évi rendes közgyűlését,

melyre a tisztelt szavazóképes egyleti tagok ezennel meghivatnak.

Szavazó jegyek folyó évi február 13-ig, az egyesület helyiségében válthatók.

TÁRGYSOROZAT:

1. Két jegyzőkönyv hitelesítő és a jegyzőkönyv vezető megválasztása.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a mérleg előterjesztése és nyereség felosztása feletti határozat hozatal
3. A felmentvény megadása feletti határozat.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.

Az 1908. évi mérleg következő számokat mutat:

Vagyon: Pénztár szám. 57.499 kor. 36 fill. Giro szám. kor. 1044.91. Postatakarékpénztár kor. 849.09. Betétek más
pénztáraknál 52.293 kor. Váltó-tárca 1.069.688 kor. 93 fill. Jelzálog kölcsönök 890.994 kor. Kötelezvények 100 kor. — Előlegek
tag könyvecskére kor. 16.004. — Előlegek értékpapírokra 3109 kor. 60 fill. Folyószámlai követelések 80.560 kor. 84 fill. Fel-
szerelés 2900 kor. 26 fill. Biztosítási díjak kor. 417.34. **Teher.** A tagok befizetései 331.126 kor. — Befizetések utáni kamat
47.152 kor. 48 fill., tartalék-alap 37.395 kor. 27 fill. külön tartalék-alap 12.949 kor. 21. fill. Nyugdíj-alap 6457 kor. 50 fill. Betétek
1.610.196.86. Heti betétek: 42.019 kor. 62 fill. Átmeneti kamatok 27.471 kor. 96 fill. Hitelezők 10.988 kor. 65 fill.

Tiszta nyereség: 49.704 kor. 28 fillér.

1-3

AZ IGAZGATÓSÁG.